

FÆLLES

Discovery

- Nu skal der måles på Discovery. Brug refraktometer, jodopløsning, og penetrometer til at vurdere den indre kvalitet. Målingerne bør påbegyndes 7-10 dage før det forventede plukketidspunkt. Pluk mindst 10 frugter til at måle på.
- Vurder også plukketidspunktet ud fra duft, smag og ved at se på grundfarven samt farven på kernerne.
- På tidlige lokaliteter er vurderingen at høsten af Discovery påbegyndes i begyndelsen af næste uge (uge 32).
- Fortsætter de høje temperaturer skal man være klar over, at plukkevinduet er kort, da frugten modner hurtigt, når det er så varmt og træerne er stressede.
- Hold også øje med Sunrise - udviklingen går hurtigt!

Plukketidspunkt

- Det præcise plukketidspunkt af de enkelte sorter vil afhænge af lokalitet, jordtype, grundstamme, træernes alder etc.
- Forhør dig altid med din salgsorganisation, hvordan de aktuelle høstværdier er for de enkelte sorter. Den enkelte salgsorganisation kan løbende ændre på værdierne for at tilpasse dem til årets variation.

Jodopløsning - stivelsestest

- Under modningen nedbrydes stivelsen i frugten til sukker. Stivelsestesten bruges til at få et indtryk af, hvor fremskreden modningen er. Æblet/pæren skæres over på tværs og snitfladen påføres jod-opløsning. Joden farver stivelseskornene i frugten sort.
- Jod-opløsningen som bruges til denne test kaldes også Lugols opløsning.
- Vær obs på at jod-opløsningen kan blive for gammel, og det kan give en knap så tydelig farvning. Så sørg for at den opløsning du bruger ikke er for gammel.
- Jodopløsning til stivelsestest kan bestilles hos GartneriRådgivningen. 100 ml. koster 81 kr. + moms + porto. Bestil direkte på: <http://www.gartnershop.dk/Stivelsestest>

INDHOLD

FÆLLES	1
Discovery	1
Plukketidspunkt	1
Jodopløsning - stivelsestest	1
Modenhed målinger	2
Plukkevejledninger	2
Vanding	2
Udtynding	2
Solskold og bladvidninger	3
Fjern frugt med skader	3
Æblevikler	4
Fugle	4

KONVENTIONEL	5
Cerone - vær obs på plukketidspunktet	5
Bladgødskning - Calcium	5
Svampesprøjtninger	5
Spindemider (Rødt spind)	6
Husk datoerne	6

ØKOLOGI	7
Bladgødskning - Calcium	7
Svampesprøjtninger	7
Bladprøver	7

Modenhed målinger

Information om målinger af modenhed (stivelse, fasthed, sukker) ligger på: https://www.landbrugsinfo.dk/Planteavl/Havebrug/Frugt-og-baer/Aebler/Sider/Modenhedskriterier_for_aebler_og_paerer.aspx

Når der samles prøver til målinger så udvælg frugter, som ser ud til være dem, som vil blive først høstklare. Husk så bare at plukkerne ofte tager mere med end det, som der er indsamlet til prøven, der er målt på!

Plukkevejledninger

Plukkevejledninger på dansk, engelsk og polsk kan findes her:

https://www.landbrugsinfo.dk/Planteavl/Havebrug/Frugt-og-baer/Aebler/Sider/Nyttige_tips_til_plukning_af_aebler_og_p.aspx

Vanding

Under normale omstændigheder kan man regne med at 1-3 liter vand pr træ pr døgn er tilstrækkeligt. Den præcise mængde vil afhænge af jordtype, træernes alder, sorten og om der er rodbeskåret. Ved de ekstreme forhold, som vi har nu, vil 1-3 liter blot være tilstrækkeligt til vedligehold. Måler man med watermarks betyder værdier på 40-50 kPa let tørkestress, værdier over 90 kPa er stærk tørkestress.

Udtynding

- Tørken giver sig nu udslag i manglende frugttilvækst. Jo hurtigere man får udtyndet, jo større gavn får man af udtyndingen. Er der udsigt til fortsat tørke og lille frugt, må ekstra udtynding overvejes.
- Husk at frugter som kommer frem i lyset ved udtynding eller lysbeskæring, er særligt udsatte for at blive solskoldede. Så fjern frugter på undersiden af grenene.
- Småfalne sorter: Frugtstørrelsen i Discovery er det for sent at gøre noget ved nu med udtynding. Men udtynding i Clara Frijs (haster hvis det skal gøres!), Elstar, Junami kan stadig nå at påvirke frugtstørrelsen.
- Storfrugtede sorter: nogle steder er frugten lille i de storfrugtede sorter som Aroma, Bellida, Jonagored. Ved udtynding her skal man være helt sikker på at der er behov for det. Hvis der kommer regn senere efter udtyndingen vil de tilbageværende frugter kunne vokse sig for store.

Bellida ser ud til at tåle tørken dårligt. Det er fristende at udtynde her for at lette træerne og for at få størrelse på frugten. Man skal i så fald være helt sikker på at der er behov for det, da de tilbageværende frugter vil kunne vokse sig for store hvis der kommer regn.

Solskold og bladsvidninger

- Vedvarende tørke og varme stresser træer/frugter. Der er observeret solskoldning og svidninger af blade og frugter.
- Solskoldede frugter er værst i åbne træer, nederst i træet og på vestsiden af træerne. Her er vindstille og stærk eftermiddagssol.
- Frugter som kommer frem i lyset ved udtynding eller lysbeskæring, er særligt udsatte for at blive solskoldede.
- Brune blade i pærer kan være et symptom på fysiologisk stress. Træer, som i forvejen er stressede af tørke/varme vil kunne reagere med brune blade ved yderligere stresspåvirkning f.eks. angreb af spindemider eller hvis bladgødskning efterfølges af varmt vejr. Hvis der har været bladlopper tidligere på sæsonen, kan bladene være endnu mere følsomme for stress.
- Pas på med svovl og bladgødning (især calciumklorid)! Det vedvarende tørre og varme vejr stresser træer/frugter. Gå derfor ned på doseringen af calciumklorid. Brug kun 5-6 kg/ha calciumklorid op til 22°C. Ved 22-27°C bruges max 3-4 kg/ha. **Jo varmere, jo lavere dosering - eller udsæt helt behandling til det bliver køligere!**

Pærer kan reagere på stress ved pludseligt at udvikle brune blade.

Fjern frugt med skader

- Monilia kan inficere som følge af hul i frugten (fuglehak, viklergrav, vækstrevner m.m.). Fjern inficerede frugter så nabofrugterne ikke smittes. Det gælder især hvor frugterne sidder tæt, som for eksempel i Aroma og Ingrid Marie.
- Når man alligevel er ude og fjerne moniliafrugter, kan frugter med bægerkræft også fjernes fra træerne. Frugterne genkendes lettere nu end ved høst ved at de er mere farvede/tvangsmodne i forhold til øvrige frugter på træerne.
- Æbler som er ødelagt af rød æblebladlus er ikke altid så iøjnefaldende, men kan have dårlig smag og være ødelagt indvendigt, og bør ikke ende ude hos forbrugerne.

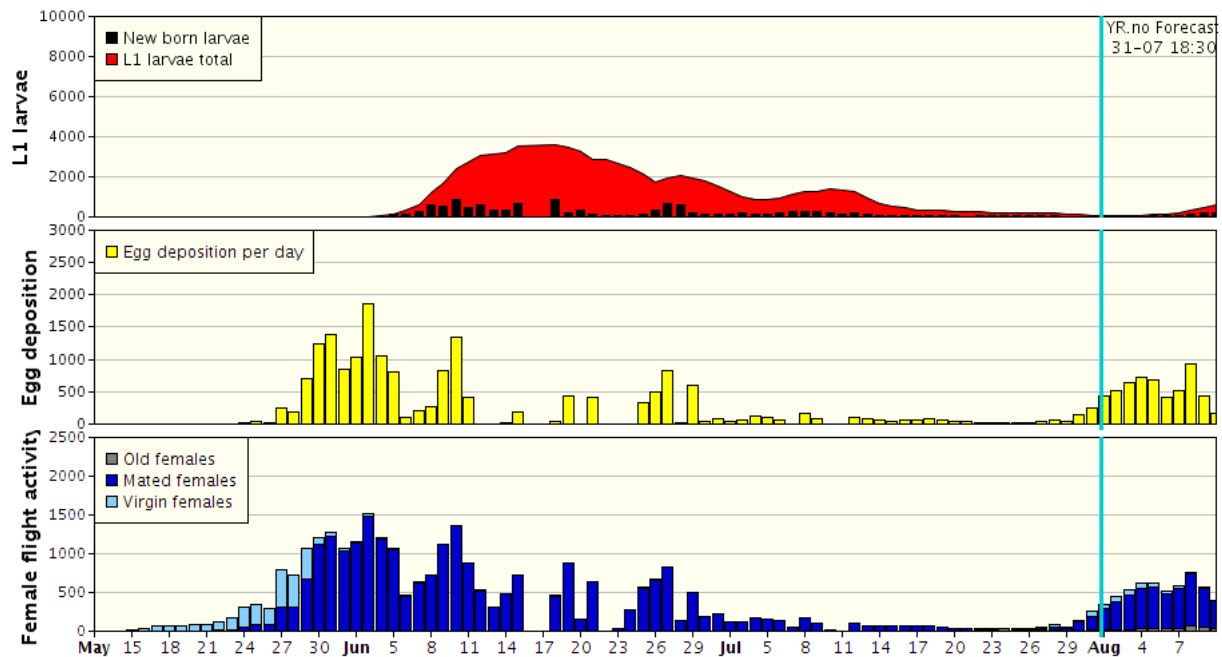

Fjern frugter inficeret med Monilia.

Æblevikler

- Ifølge RIMpro er en ny generation af æbleviklere på vej i august. Programmet baserer udelukkende varslingen på klimadata. I praksis vil der kun kunne komme en ny generation hvis der har været skade efter første generation. Hvis man ikke finder skade/larver efter første generation, bliver der ingen voksne til at lægge æg til en ny generation.
- Brug feromonfælder til at tjekke flyvningen i august. Husk at skifte feromonkapslerne når der er gået 4-5 uger siden de blev lagt i/skiftet sidst. Skift også limplader, hvis de har hængt længe og har fanget meget eller er støvet til.

RIMpro-Cydia location Aarslev Imetos M24 - 2018

Æblevikler-varsling på Årslev viser, at der en ny generation af æbleviklere på vej i august. Programmet baserer udelukkende varslingen på klimadata. I praksis vil der kun kunne komme en ny generation hvis der har været skade efter første generation.

Fugle

Der er god grund til at forvente, at fugle vil være tiltrukket af frugterne, hvis tørken fortsætter. På lokaliteter hvor fugle erfaringsvis er et problem, bør man tage sine forholdsregler. Gaskanoner og drager kan holde fuglene væk.

Ved modenhed vil fugle blive tiltrukket af æbler og pærer.

KONVENTIONEL

Cerone - vær obs på plukketidspunktet

Er der brugt høje doseringer af Cerone, kørt flere gange og/eller er der behandlet på et sent tidspunkt, bør man holde ekstra godt øje med frugtens modningsudvikling, så man undgår at blive overrasket, hvis frugten modner nogle dage tidligere end forventet.

Bladgødskning - Calcium

NB! Det vedvarende tørre og varme vejr stresser træer/frugter. Gå derfor ned på doseringen af calciumklorid. Brug kun 5-6 kg/ha calciumklorid op til 22°C. Ved 22-27°C bruges max 3-4 kg/ha. Jo varmere, jo lavere dosering - eller udsæt helt behandling til det bliver køligere!

I første omgang kan man nøjes med at behandle de sorter hvor der er kortest tid til høst (Gråsten, Aroma). Afvent køligere/overskyet vejr eller gå ned på doseringen af calciumklorid i de sorter, som skal høstes sent.

- Følgende blanding giver både god tilførsel af calcium og tilfører også mikronæringsstoffer:
- **Calciumklorid 3-6 kg/ha + Aminosol 0,5 l/ha + Mantrac 0,25 l/ha + Zintrac 0,1 l/ha**
- Gå altid ned til 3-4 kg/ha calciumklorid i Mutsu/Boskoop.
- Kalksalpeter/Calcinit 5-6 kg/ha kan bruges, hvis der også er behov for kvælstof (lyse blade/svag vækst).
- Calcium udbringes med ca 10 dages interval.
- Aminosol må ikke bruges på dunet frugt i æbler pga fare for skrub. Men husk ellers at bruge Aminosol i denne blanding, da det er denne, der gør blandingen "blød" og let optagelig samt forhindrer svidningsskader, som tidligere sås ved brug af ren calciumklorid.
- Bland ikke calcium med produkter som indeholder sulfat eller fosfor, som f.eks. bittersalt, MAP m.m.
- De nævnte produkter/blandingen er blot et forslag. Hvis man har gode erfaringer med at bruge et bestemt produkt er der intet i vejen for at fortsætte med samme produkt.

Svampesprøjtninger

- Ved udsigt til regn og fugtighed vil skurv, sodplet, flueplet og Gloeosporium m.m. trives/inficere.
- Tendensen til angreb/udbrud af lagersygdomme afhænger dels af sorten og dels af hvor længe sorten skal lagres: Jo længere lagringstid, jo større er risikoen for udbrud af bl.a. Gloeosporium.
- Udover vejr, sort og forventet lagringstid bør tidligere erfaringer også indgå i vurderingen af behovet for lagersprøjtning.
- Delan (0,5 kg/ha) bør anvendes før regn, hvor der er skurv. I den periode, hvor der behandles med Delan, er der ikke behov for blanding/behandling med Signum/Switch. Delan WG har 3 ugers behandlingsfrist.
- Signum: I lagersorterne vil tidspunktet for, hvornår man starter med den første behandling med Signum afhænge af vejret og af hvornår sorten plukkes. Der må maksimalt foretages 3 behandlinger med Signum, og der skal være mindst 10 dage mellem behandlingerne. Der bør sigtes ind med en sidste sprøjtning ca. 7 dage før plukning. Udover vejret skal man altså tage udgangspunkt i, hvornår den sidste sprøjtning skal finde sted og så tælle baglæns.

- Switch: Der må maksimalt foretages 2 behandlinger med Switch pr år og der er 3 dages behandlingsfrist. Til forskel fra Signum har Switch en delvis kurativ effekt mod Gloeosporium.
- Pesticidrester: Vær klar over at de konventionelle midler, som bruges fra nu af, i teorien vil kunne føre til pesticidrester i frugten. Både Signum og Switch indeholder to aktivstoffer og kan hver især føre til to rester.
- Det er fristende at reducere på doseringerne frem mod høst. Hvordan effekten vil være af nedsatte doseringer vil blandt andet afhænge af smittetryk, vejret, lagringstid og sort.
- Husk at behandling med SmartFresh vil have hæmmende effekt på udbrud af lagersygdomme.

Spindemider (Rødt spind)

- Spindemiderne trives tilsyneladende godt i det varme/tørre vejr - og alvorlige angreb er også set i pærerne i år!
- Angreb af spindemider er ofte begrænset til mindre arealer, og lokaliserer man området, kan man nøjes med at behandle det angrebne areal.
- Milbeknock: Der er 2 ugers behandlingsfrist på Milbeknock. Midlet er særdeles effektivt middel mod spindemider. Virkning på alle udviklingsstadierne fra æg til voksen. Virkningen fremkommer både ved kontakt og indtagelse. Midlet er farligt for bier. Rovmider påvirkes desværre væsentligt ved behandling med Milbeknock. Højst 2 behandlinger pr år.
- Spindemiderne trives særlig godt i Discovery, Aroma og Junami. Det er for sent at behandle med Discovery før høst med Milbeknock, så her må behandles efter høst. Ved alvorlige angreb kan behandling med Milbeknock nås før høst i Aroma og Junami.

Behandlingsfrister

- Husk behandlingsfristerne og pas på afdrift til sorter, der plukkes tidligere end det, der behandles.

4 uger	3 uger	2 uger	1 uge	3 dage
Dithane, Manfil	*Delan WG	Mospilan	Kumulus	Switch
Scala	Movento	Difcor	Signum	
Nissorun	Teppeki	Merpan (disp.)	Pirimor	
Glyphosat		Karate	Steward	
Candit		Milbeknock		

*Delan WG har 21 dages behandlingsfrist mens Delan Pro har 35 dages behandlingsfrist.

Husk datoerne

- Pomoxon Extra: Dispensationen er gældende i perioderne: 20. april - 8. juli 2018 og 1. august - 9. september 2018, hvorefter der er opbevarings- og anvendelsesforbud. Må i æbler og pærer til frugtudynding ikke anvendes senere end 90 dage før høst. Må i æbler og pærer til forebyggelse af tidligt frugtfald ikke anvendes senere end 7 dage før høst.
- Merpan 80 WG: Dispensationen er gældende i perioderne 1. april - 28. juli 2018 og 15. august - 12. december 2018, hvorefter der er anvendelses- og opbevaringsforbud

ØKOLOGI

Bladgødskning - Calcium

NB! Det vedvarende tørre og varme vejr stresser træer/frugter. Gå derfor ned på doseringen af calciumklorid. Brug kun 5-6 kg/ha calciumklorid op til 22°C. Ved 22-27°C bruges max 3-4 kg/ha. **Jo varmere, jo lavere dosering - eller udsæt helt behandling til det bliver køligere!**

I første omgang kan man nøjes med at behandle de sorter hvor der er kortest tid til høst (Gråsten, Aroma). Afvent køligere/overskyet vejr eller gå ned på doseringen af calciumklorid i de sorter, som skal høstes sent.

Calcium udbringes med ca. 10 dages interval.

Aminosol PS (plantebaseret) kan blandes i bladgødskning. Det gør blandingen "blød" og let optagelig, samt forhindrer svidningsskader, som kan ses ved brug af ren calciumklorid.

Bland ikke calcium med produkter som indeholder sulfat eller fosfor, som f.eks. bittersalt.

Svampesprøjtninger

Ved udsigt til regn og fugtighed vil skurv, sodplet og øjeplet trives/inficere.

Armcarb bekæmper sodplet og helbredende mod skurv. Der er 1 dags sprøjtefrist.

Svovl bekæmper skurv og øjeplet. Der er 7 dages sprøjtefrist.

Bladprøver

Husk at tage bladprøver til næringsstofanalyser og brug til evt. konsulenterklæring for brug af mikronæringsstoffer i efterår 2018 og 2019.

Maya Bojesen
Tlf. 21 71 77 57
myb@seges.dk

Hanne Lindhard Pedersen
Tlf: 87 40 66 06 / Mobil: 23 82 63 47
hlp@seges.dk

Lene Baarts
Tlf: 40 45 99 98
lba@seges.dk